

**HISTORIA
ZHP
HUFCA CZELADŹ**

LATA 1957-1963

Czyli...

HISTORIA ZHP HUFCA CZELADŹ LATA 1957-1963

**WYDANA PRZEZ HARCERSKI
KRĄG SENIORÓW W CZELADZI
2003 r.**

DRUHNy I DRUHOWIE !

Rok 2003 ogłoszony został Rokiem Druha Aleksandra KAMIŃSKIEGO, autora książki „Kamienie na szaniec”. Stulecie Jego urodzin zbiega się z 90 rocznicą działalności ZHP w Czeladzi. Rocznice te mają szczególne znaczenie historyczne, wpisane w dzieje naszego miasta.

Harcerski Krag Seniorów, pragnąc uczcić rocznicę, przekazuje Wam Biuletyn Historii Związku Harcerstwa Polskiego, działającego w latach 1957-1963. Jest to pierwsza część historii działalności drużyn po ponownym odrodzeniu się ZHP.

Dotychczasowe wydania: Monografia ZHP Hufca Czeladź im. Hm Zdzisława CZARNOMSKIEGO, wydana przez Komisję Historyczną w 1982r. z okazji nadania imienia Hufcowi oraz wręczenia sztandaru; Jednodniówka wydana z okazji 80-lecia ZHP wydana w 1996 r. oraz Harcerska Jednodniówka Komendy Hufca im. dh Z. CZARNOMSKIEGO, wydana w 1992 r. – ukazują początki harcerstwa, historię kształtowania się harcerstwa czeladzkiego od 1913 roku do roku 1950. Natomiast odrodzenie się harcerstwa po Zjeździe Łódzkim w 1956 r. opisane jest encyklopedycznie.

Harcerski Krag Seniorów postanowił wydać pierwszą część historii harcerskiej od 1957 do 1963 roku w oparciu o materiały przekazane przez byłych harcerzy i instruktorów organizujących drużyny harcerskie, wspomnienia harcerzy itp.

Harcerski Krag Seniorów wyraża przekonanie, że I część historii wzbogacona zostanie przez przekazywanie nam materiałów po ukazaniu się tej części.

Dziękujemy wszystkim za dostarczone materiały.
Zespół Redakcyjny.

PRYZRZECZENIE

Mam szczerą wolę całym życiem pełnić służbę Polsce Ludowej, walczyć o prawdę i sprawiedliwość społeczną, nieść chętnie pomoc każdemu człowiekowi, być posłusznym Prawu Harcerskiemu.

PRAWO HARCERSKIE

1. Harcerz służy Polsce i dla niej sumiennie spełnia swoje obowiązki.
2. Na słowie harcerza polegać jak na Zawiszy.
3. Harcerz jest sprawiedliwy, w każdym szanuje człowieka i staje w obronie skrzywdzonych.
4. Harcerz jest przyjacielem tych, co zmieniają świat na lepszy, a za brata uważa każdego innego harcerza.
5. Harcerz chętnie pomaga rodzicom, dba o dom rodzinny, szanuje starszych.
6. Harcerz jest pożyteczny i gospodarny, dba o dobro społeczne.
7. Harcerz jest pracowity i wytrwały, w życiu stawia sobie wielkie cele.
8. Harcerz jest karny i odważny, z uśmiechem pokonuje trudności.
9. Harcerz jest przyjacielem przyrody, poznaje jej piękno i tajemnice.
10. Harcerz jest szlachetny w słowach i czynach. Nie pali tytoniu, nie pije napojów alkoholowych.

WSZYSTKO CO NASZE

HYMN HARCERSKI

Wszystko co nasze Polsce oddamy,
W niej tylko życie, więc idziem żyć.
Świty się bielą, otwórzmy bramy,
Rozkaz wydany : wstań! W słońce idź!

Ref.:

Ramię pręż, słabość krusz,
Ducha tęż, Ojczyźnie miłej służ!
Na jej zew, w bój czy trud,
Pójdzie rad
Harcerzy polskich ród,
Harcerzy polskich ród.

ODRODZENIE HARCERSTWA W CZELADZI

Krajowy Zjazd Działaczy Harcerskich odbył się w Łodzi 8-10.12.1956r. Jest to data odrodzenia się harcerstwa w Polsce. Uchwały Zjazdu to :

- Deklaracja ideowa ZHP,
- zmiany w symbolice harcerskiej i formach zewnętrznych: hymn, odznaki harcerskie, proporce zastępów, salut harcerski, pozdrowienie harcerskie,
- wybór Naczelnej Rady Harcerskiej, Komisji Rewizyjnej.

Naczelnikiem ZHP zostaje dh.hm Zofia ZAKRZEWSKA.

W kwietniu 1957r. Rozkazem Głównej Kwatery Harcerstwa L.7/57 z dnia 06.04.1957 powstaje Chorągiew Katowicka. Komendantem został dh.hm. Józef HAENSEL.

Powstają nowe hufce, a wśród nich Hufiec Czeladź z siedzibą w Grodźcu (Rozkaz Komendy Chorągwi L. 4/57 z dnia 15.04.1957). Komendantem Hufca Czeladź zostaje dh.phm. Józef POGODA.

Odradzają się drużyny harcerskie na terenie Czeladzi. Pierwsze zaczynają działalność :

- 105 ZDH w Czeladzi im. R.Traugutta,
- 80 ZDH w Czeladzi im. W. Łukasińskiego,
- 91 ZDH w Czeladzi – Piaskach im. A.Mickiewicza.

Dnia 06.03.1957 r. na zebraniu Komendy Hufca Czeladź z siedzibą w Grodźcu postanowiono o reaktywowaniu drużyn:

- 80 MZDH im. Waleriana Łukasińskiego¹
- 105 MZDH im. Romualda Traugutta
- 2 ŻDH im. Emilii Plater²
- 91 ZDH im. Adama Mickiewicza

¹ MZDH - Męska Zagłębiowska Drużyna Harcerzy

² ŻDH - Żeńska Drużyna Harcerek

Rozkaz L. 1/57

I. Wyjątki z rozkazu Głównej Kwatery Harcerstwa L.7/57, z dnia 6.4.1957r.

1. Mianowania Komendantów Chorągwi.

Chorągiew Katowicka - hm Haensel Józef

2. Inne mianowania w Komendach Chorągwi.

Chorągiew Katowicka – I Z-ca Komendanta Chorągwi Korczyńska
Adela.

3. Wyjątki z Rozkazu Głównej Kwatery Harcerstwa L.8/57 z dn. 11.4.57r.

O przeprowadzaniu wizytacji jednostek organizacyjnych. Ponieważ zdarzają się w hufcach, drużynach harcerskich wypadki zgłaszania się, dla przeprowadzenia wizytacji osób nie posiadających imiennego upoważnienia, zarządzam aż do odwołania:

Wszyscy instruktorzy, przeprowadzający wizytację jednostek organizacyjnych (hufców drużyn) muszą posiadać pisemne imienne zezwolenie lub upoważnienie jednostki nadrzędnej zarządzającej wizytację. Komendanci hufców oraz drużynowi mają obowiązek nie dopuścić do przeprowadzenia wizytacji swojej jednostki przez osoby nie posiadające imiennych zezwoleń lub upoważnień, a równocześnie każdy taki wypadek zgłosić natychmiast z podaniem nazwisk tych osób do Komendy Hufca (drużynowi) lub do Komendy Chorągwi (Komendanci Hufców).

II. Wyjątki z Rozkazu Komendy Chorągwi L.4/57 z dnia 15.4.1957r.

Zarządzenia stale obowiązujące

1. Z dniem 15.04.1957 powołuje do życia Hufiec Harcerstwa Czeladź.

2. Mianowania

W Hufcu Czeladź:

a/ Komendant Hufca Czeladź dh Pogoda Józef phm

b/ Członkowie Komendy:

Z-ca Komendanta Hufca dh Parka Wiktor phm

Z-ca Komendanta Hufca dhna Wieczorek Stefania

Namiestnik Zuchowy dh Zdonek Wiesław

Kierownik Ref. Gospodarczego dh Stuła Józef

- c/ Rozkazem Komendanta Chorągwi mianowani będą tylko :
Hufcowi, zastępcy hufcowego, namiestnik zuchowy, kierownicy wydziałów, sekretarz. Pozostali instruktorzy hufca są rejestrowani przez Komendę Hufca a aktualny rejestr z podaniem czynności jakie wykonują, hufcowy przedkłada Komendzie Chorągwi do rejestru Referatu Osobowego.

III. Wyjątki z Rozkazu Komendy Chorągwi Katowice L.5/57 z dnia 16.5.57.

O rozprowadzaniu krzyży harcerskich.

Wyjaśniam, że krzyże harcerskie rozprowadzane przez GKH stanowią własność Związku Harcerstwa Polskiego. Należność za krzyże harcerskie pokrywa drużyna harcerska wpłacając gotówkę do kasy Komendy Hufca. Zabraniam Komendom Hufców wydawania drużynom krzyży harcerskich w formie kredytu. Za wręczony krzyż harcerski drużyna nie może pobierać żadnych opłat, a w przypadku zwolnienia z ZHP członka drużyny po przyrzeczeniu krzyż harcerski musi być zwrócony drużynie.

IV. Zarządzenia bieżące

1. Mianowanie drużynowych

Dh Dąbek Zenon phm drużynowym 105 ZDH w Czeladzi

Dh Jeziorski Jan drużynowym 6 ZDH w Grodźcu

Dh. Kamiński Zdzisław drużynowym 36 ZDH w Wojkowicach Komornych

2. Mianowania p.o. drużynowych

Dh Kamiński Kazimierz p.o. drużynowym 80 ZDH w Czeladzi

Dh Rutkowski Marian p.o. drużynowym 108 ZDH w Grodźcu

Dh Skuczeń Ryszard p.o. drużynowym 91 ZDH w Czeladzi- Piaskach.

3. Przyjęcie do ZHP

Na podstawie przedłożonych dowodów oraz zgodnie z instrukcją organizacji drużyn Harcerskich 01-1/57 załącznik do pkt.1.1 a Rozkazu Naczelnika Harcerstwa L.1 z dnia 11.1.1957r Dz.2 p.2.8. uznaję za drużynę harcerską i przyjmuję do ZHP drużyny:

a) 6 ZDH im. Stanisława Żółkiewskiego Grodźcu

b) 36 ZDH im. Jana Sobieskiego w Wojkowicach Komornych

c) **105 ZDH im. Romualda Traugutta w Czeladzi**

d) 108 ZDH im. Kazimierza Pułaskiego w Grodźcu

4. Przyjęcie drużyn próbnych.

Po złożeniu meldunków o zorganizowaniu drużyny i zgodnie z Instrukcją Organizacji Drużyny Harcerskiej nr. 01.1/57 załącznik do pkt.1.1.a Rozkazu Naczelnika Harcerstwa L.1 z dnia 11.1.1957 r. Dz.2 p.2.5 uznaje jako próbne drużyny:

a) **80 ZDH w Czeladzi**

b) **91 ZDH w Czeladzi – Piaskach**

5. Zatwierdzenie kursów.

Zatwierdzam skład Komendy Kursów Zastępowych dla Wojkowic Komornych i Grodzca

K u r s I – Wojkowice Komorne

phm Wajgiel Marian

druž. Kamiński Zdzisław

Ludwik Tadeusz

Łukasik Lucjan

Komendant Kursu

Z-ca Komendanta Kursu

Instruktor

Instruktor

K u r s II - Grodziec

phm Zadros Tadeusz

druž. Jeziorski Jan

Rutkowski Marian

Bilska Danuta

Maszalska Zofia

Komendant Kursu

Zca Komendanta Kursu

Instruktor

Instruktor

Instruktor

6. Zatwierdzam skład Komendy Kursu drużynowych zuchów dla Grodzca i Wojkowic Komornych:

Dh Zdonek Wiesław

Dh Sztajer Marek

Dh Walas Stanisław

Dh Bilska Danuta

Komendant Kursu

Zca Komendanta Kursu

Instruktor

Instruktor

Po zakończeniu kursów Komendanci kursów wszystkie dokumenty z kursu przedłożą w Komendzie Hufca.

7. W czasie od 1.8.1957 do 21.8.1957r. Komenda Hufca organizuje kurs zastępowych na obozie pod namiotami dla harcerzy, w gromadzie Laliki koło Zwardonia i w budynku szkolnym w gromadzie Kiczora k/Soli dla harcerek. Dla każdej z drużyn przypada po 4 miejsca na kursie odpłatne po 150 zł. za jednego uczestnika.

Jeżeli drużyna chce wysłać większą ilość zastępowych na obóz, za każdego uczestnika poza limitem należy wpłacić 420 zł, to jest pełną odpłatność za pobyt na obozie.

Drużynowi dopilnują aby uczestnicy kursu wyjechali w przepisowym umundurowaniu, z pełnym ekwipunkiem obozowo-pionierskim i osobistym.
8. Przypominam, że w ZHP obowiązuje przestrzeganie drogi służbowej przez wszystkich członków i jednostki organizacyjne ZHP.

C z u w a j.

H u f c o w y
/-/ Józef Pogoda phm

Rok 1957

KOMENDA HUFCA CZELADŹ

Kom. Hufca	-	phm Józef POGODA
z-ca	-	phm Wiktor PARKA
z-ca	-	Stefania WIECZOREK
Namiestnik Zuchowy	-	Wiesława ZDONEK
Kwatermistrz	-	Józef STUŁA
Członkowie Komendy	-	phm Zofia SOŁTYSIK
	-	phm Daniela BILSKA
	-	phm Marian WAJGIEL
	-	phm Zenon DĄBEK
Delegat na I Zjazd Chorągwniany	-	phm Zenon DĄBEK

MÓJ KRZYŻU HARCERSKI

Ja Cię w mym sercu wiernie donoszę
Do mojej wiecznej życia przystani,
Boś głęboko zapadł w moją duszę
Przyrzeczenia złotymi zgłoskami.

Tyś mi zaufał – jam ci zawierzył,
I tak idziemy słowem związani.
Tyś urzekł mnie sobą i uharcerzył
Ukrytymi w symbolach myślami.

Choć nieraz ciężkie było twe ramię,
To jednak nigdy cię nie utracił,
Bo krzyż zawsze krzyżem zostanie
Chociażby nie wiadomo co znaczył.

Podczas wojny weszliśmy w podziemie,
Niekiedy wywiodłem cię z ukrycia
I długo wpatrywałem się w ciebie
Jakby w gwiazdę mojego życia.

Tyś mi ścieżki harcerskie wyznaczał
W kraj marzeń czynów wnosił złoty!
Za wierną służbę Polsce odpłacał
W dążeniu do Piękna, Dobra, Cnoty.

2 Żeńska Drużyna Harcerek im. Emilii Plater

2 Żeńska Drużyna Harcerek powstała około 1929-30 roku i działała nieprzerwanie do wojny 1939 r.³ Po okupacji niemieckiej drużyna wznowiła pracę 17 czerwca 1945 roku i istniała do 1950 roku.

Nowy zapis w kronice drużyny datowany jest przez drużynową dh Zofię SOŁTYSIK, na kwiecień 1957 roku. Odnotowane jest również pierwsze ognisko Hufca.

Pierwszy obóz harcerski, a właściwie kurs zastępowych, został zorganizowany przez Komendę Hufca w Lalikach koło Zwardonia w 1957 roku.

We wrześniu 1957 roku następuje faktyczne rozpoczęcie pracy w drużynie. Zaczęły działać zastępy specjalistyczne, organizowane są biegi

³ Wg Kroniki i Monografii Hufca Czeladź z 1982r., 2 ŻDH powstała w 1926 roku.

harcerskie, wycieczki i ćwiczenia polowe. Są organizowane zajęcia artystyczne, sygnalizacja, ochrona przyrody, cała mozaika bogatych zajęć harcerskich, które weszły w program drużyny.

Dzień 14 grudnia 1957 roku był dniem szczególnym, bowiem wówczas po 9 miesiącach pracy harcerki miały się wykazać zdobytymi umiejętnościami. Egzamin zdały wyśmienicie, mimo obaw i lęków.

W rocznicę śmierci patronki drużyny Emilii Plater, 23 grudnia 1957 roku, odbyło się przyrzeczenie harcerskie w Parku Jordana. Przyrzeczenie zostało złożone na sztandar 105 ZDH.

Pierwszy kominek, zorganizowany wspólnie z harcerzami 105 ZDH, odbył się w sali Ochotniczej Straży Pożarnej. Na kominek zaproszono drużyny z Piasków, Grodzca i Wojkowic. Było też wielu sympatyków i rodziców harcerek i harcerzy. Przy „ognisku” rozpoczęto program artystyczny drużyn 105 i 2. Było bardzo wesoło, śpiewano piosenki, słuchano gawęd i wspominków z minionych lat. Nie obeszło się bez tańców. Program kominka i zestaw piosenek obejmował to wszystko, co kiedykolwiek śpiewały drużyny czeladzkie przed ośmiu laty.

Wśród harcerek i harcerzy nie zabrakło zuchów. Żeńska Gromada Zuchów istniała już przy 2 ŻDH podczas kominka i przygotowała swój program artystyczny.

Pierwszy samodzielny obóz drużyny zorganizowany został w Kiczorze w 1958 r. Umiejscowiony był w budynku szkolnym z powodu braku sprzętu obozowego, a mianowicie namiotów, w obozie brały udział także harcerki z 16 ŻDH z Piasków. Dwójka zakupiła sprzęt kuchenny i pionierski: plecaki, menażki i niezbedniki.

Okolica bardzo ładna, śliczne góry pokryte lasami, łąki i wstęgi pól, chaty góralskie i szmer strumyków. Zajęć było bardzo dużo, a wszystko co czyniliśmy było dla nas nowością. Byliśmy obozowymi pierwszakami. Najbardziej dawała w kość służba w kuchni. Pierwszy własnoręcznie robiony makaron do rosółu, na stole usytuowanym na dworze – pod gołym niebem, podczas słonecznego żaru. Pot zalewał oczy, a ciasto wysychało – ale co to był za makaron !

Pierwszy alarm w pełnym rynsztunku, co za przeżycie ! Alarm wypadł znakomicie.

Świętem dla wszystkich drużyn były ogniska. Najbardziej harcerkom podobał się dh Zakrzewski, gdy 91 drużynę prowadził, dyrygując laską śpiewających harcerskie piosenki.

Zasiadliśmy w kręgu, płynęły słowa piosenek. Już rozpałiło się ognisko, gawęda, ciekawy program artystyczny i przecudowne okrzyki: „Ale nam się podobało a ja jaj”, „dobre było, ale mało”, „lub ale do du – ale do do du, ale do dużej wprawy doszli”. Po zabawach, skeczach i piosenkach wracaliśmy do obozów złączeni siłą ognia, uściskami splecionych rąk, z radosnymi twarzami, zadowolone z mile spędzonego czasu.

Każdy dzień na obozie to była jedna wielka przygoda, mnóstwo przeżyć i doświadczeń. Żegnałyśmy góry z łezką w oku i piosenką na ustach „Jak miło nam zdobywać góry”, „Do widzenia, do widzenia, do miłego zobaczenia”.

2 ŻDH, to była drużyna o wielkich tradycjach! Godłem drużyny był - dąb.

pwd Teresa Tyska

Drużyna zuchowa ZHP „Mohikanów” przy Szkole Podstawowej nr 4 w Czeladzi

Drużyna zuchowa ZHP „Mohikanów” przy Szkole Podstawowej nr 4 w Czeladzi

80 ZDH im. Waleriana ŁUKASIŃSKIEGO

Rozkazem Komendy Chorągwi Katowice L.5/57 z dnia 16.05.1957r. p.o. drużynowym 80 ZDH zostaje mianowany dh Kazimierz KAMIŃSKI. Drużyna zostaje uznana jako próbna, co wynika z Instrukcji Organizacji Drużyny Harcerskiej nr 01.1.1. załącznika do pkt. 1.1a Rozkazu Naczelnika Harcerstwa L.1. z dnia 11.1.1957r.

- 27.04.1957 roku drużyna uczestniczy w ognisku Hufca Czeladź, które prowadzi dh phm. Marian WAJGIEL,
- 1.05.1957 r. 80 ZDH uczestniczy w pochodzie 1-szo Majowym w Czeladzi,
- w 1958r. na zbiórkę 106 ZDH na Piaskach przychodzi 80 ZDH,
- w 1960r. na Zlocie Grunwaldzkim bierze udział 2 harcerzy z 80 ZDH.

Po druhu Kazimierzu KAMIŃSKIM drużynę przejmuje dh Wiesław WALD.

HYMN 80 ZDH

Czy nam słońce lśni nad głową
Czy wiatr wieje w noc majową
W świat idziemy z domu radzi
W las piękniejszy od Czeladzi
Gdy leniuchy śpią po kątach
Czyni gwar 80-siątka

Co nam robi kto
Wszyscy gęby drą
U nas bycze chłopcy są w Czeladzi
Co nam robi kto
Wszyscy gęby drą
U nas bycze chłopcy są

Mamy cały sztab kucharzy
Ale więcej repeciarzy.
Choć coś spaprzą lub przypalą
Wszystko znika jeszcze chwałą.
Drużynowy choć się śmieje
Mało człek nie osiwieje.

Co nam zrobi kto
Wszyscy gęby drą.....itd.

14 ZDH im. Tadeusza KOŚCIUSZKI chusty – żółte

- 02.05.1957 - dh Ulicki zwraca się do drużynowego 105 ZDH dh Zenona Dąbka o wyłączenie z jego drużyny części harcerzy, celem zorganizowania (reaktywowania) 14 ZDH
- 08.05.1957 - zgoda Komendy Hufca na reaktywowanie 14 ZDH
- 21.05.1957 - powstaje 14 ZDH, licząca 25 harcerzy a drużynowym zostaje Stanisław Wojtaszek

Sztandar dla 14 ZDH został wręczony w 1947 r. i zachował się do dzisiaj.

Hymn 14 ZDH

„CZTERNASTKA”

A kto chce rozkoszy użyć
Niech idzie w „czternastkę” służyć.
Na wycieczki szybko mknie,
Na wycieczkach bawi się – wesoło !

A kto chce rozkoszy użyć,
Niech idzie w „czternastkę” służyć.
Dlatego cywilu, bacznie się miej
Bo „czternastaków” wiara nie mała
Choćby Chorągiew cała krzyczała
Do każdej grandy skora jest
A jak całość zacznie, skończy – fest.

Monografia ZHP – 1982r.

105 ZAGŁĘBIOWSKA DRUŻYNA HARCERZY im. Romualda Traugutta

Dnia 12 marca 1957r. odbyła się pierwsza zbiórka organizacyjna Rady Drużyny, a zarazem nastąpiły zapisy pierwszych harcerzy. W pierwszym dniu przyjęto 33 przyszłych harcerzy. Rada Drużyny z p.o. drużynowym płm Zenonem Dąbkim postanowiła kontynuować tradycje drużyny z lat 1945-1950. Powołano na drużynowego płm Zenona Dąbka, a przybocznym został powołany Mieczysław Walczak. W skład Rady Drużyny weszli druhowie: Mirosław Górnicki, bracia Petejowie Marian i Zygmunt, Adam Zawiażalec, Romuald Zimny, Jan Lewandowski.

Po dwóch dniach działalności drużyna osiągnęła stan 54 harcerzy, a do końca marca – 81 harcerzy. Drużynę podzielono na zastępy : Węże, Jeleń, Bobry, Lisy, Orły.

Pierwszy okres działalności drużyny i zastępów to wytężone prace nad musztrą, nauką piosenek harcerskich, grach i zabawach.

W dniu 11 kwietnia 1957r. Kierownik Szkoły Nr 1 Pani Stanisław Łakomik przekazała drużynie 3 werble, 2 fanfary, proporczyki oraz kronikę 105 ZDH, prowadzoną od 1948r.

W dniu 27 kwietnia 1957r. odbyło się pierwsze ognisko Hufca Czeladź w którym wzięły udział wszystkie drużyny z Czeladzi, a liczba uczestniczących harcerzy osiągnęła – 620. Tę wspaniałą ilość ustalono na podstawie raportów złożonych przez drużynowych. Ognisko prowadził phm Marian Wajgiel, wydarzeniem była prezentacja piosenki Czeladzkiej Harcerzy. Ogniskiem tym rozpoczęto oficjalną pracę Hufca Czeladź.

1 maja 1957r. uczestniczą w pochodzie wszystkie drużyny czeladzkie, a mianowicie : 105, 80, 91 ZDH i 2 ŻDH, prezentując swą dużą liczebność, sprawność w marszu, harcerski śpiew, a tym samym odrodzenie się polskiego harcerstwa. Harcerstwo to nie tylko tradycja, lecz wychowanie dzieci i młodzieży od podstaw. Dlatego przy drużynach powstają gromady zuchowe. Od 2 maja przy 105 ZDH zuchów organizuje dh Adam Zawiazalec.

W dniu 7 lipca 1957r. Rozkazem Nr 6 Komendy Hufca Czeladź, na podstawie odbytej próby i zaliczonej przez komisję na młodzika, przyznano stopień młodzika i dopuszczono do przyrzeczenia następujących harcerzy ze 105 ZDH: Zbigniew Nawrot, Józef Zagórowicz, Stanisław Sołtysik, Jan Dobrogowski, Leon Duszyc, Bogusław Lubaś, Jan Borucki, Marian Gaśior, Marian Kachniarz, Jerzy Krzemień, Zdzisław Rudzki.

W okresie letnim tego roku organizowane były przez Hufiec, rajdy drużyn, kursy drużynowych, zastępowych i instruktorów.

Harcerze 105 ZDH biorą udział w zorganizowanym przez Komendę Hufca obozie w Lalikach koło Zwardonia. Samodzielnie obóz harcerski drużyna zorganizowała dopiero w 1958 roku w Lalikach-Krawce koło Zwardonia.

phm Jerzy Krzemień

NIEWAŻNE

Nieważne jaką masz podkładkę pod krzyżem,
Ile na rękawie sprawności,
Ale ważne czy jesteś w życiu harcerzem
Z czynów i ducha prawości.

Nieważne jakie masz za wyczyny nagrody.
Medale złote, brązowe,
Ale ważne czy w życiu łamiesz przeszkody
Uczciwie, godnie, z honorem.

Nieważne jaki sznurek na ramieniu nosisz:
Szary, złoty czy skórzany,
Ważne czy w miejscu stoisz, czy się w górę wznosisz,
Czyś sercem Polsce oddany.

W 91 ZDH następuje zmiana drużynowego, funkcję otrzymuje dh Czernik Witold, drużyna popada w niełaski, gdyż część starszych harcerzy przechodzi do 106 ZDH. Dh Solipiwko obejmuje dowództwo nad harcerstwem na Piaskach. Zbiórki, to rywalizacja między zastępami. Wspólne zbiórki, spotkania, imprezy harcerskie, przysięga nowych członków szarych i zielonych mundurów. Udział harcerstwa na terenie szkoły to codzienność, w każdej imprezie widać harcerstwo. Przygotowania do akcji letniej. Zuchy planują udział w kolonii zuchowej.

Dh Zakrzewski organizuje grupę rodziców, jest to Koło Przyjaciół Harcerstwa, aktywną pracę prowadzi Pan Proszowski i dh Magdziarz H. Przygotowania do udziału w obozach, drużyny harcerskie z Piasków łączą się i powstaje jeden obóz z dwóch drużyn 91 i 106 ZDH (obóz męski) a obóz żeński to 16 i 15 ŻDH. Zgrupowanie obozów harcerskich Hufca Czeladź, miejscowość Ustroń k/Cieszyna, kolonie zuchowe w Hermanicach k/Ustronia. Komendanci obozów dh. Solipiwko Janusz, dh. Stando Hanna; kolonii zuchowej dh. Zakrzewski Jerzy. Harcerska akcja letnia 1959 roku zostaje zatwierdzona przez Główną Kwaterę ZHP jako CAS (Centralna Akcja Szkoleniowa). W zajęciach obozowych znajduje miejsce szkolenie zastępowych, przybocznych, drużynowych w czasie obozów harcerskich, gdzie młodzież w szarych i zielonych mundurkach zdobywa sprawności, stopnie harcerskie oraz wiedzę harcerską.

W Czeladzi – Piaskach otwarta została nowa szkoła (pierwsza Tysiąclatka), Szkoła Podstawowa Nr 7. W uroczystościach otwarcia nie zabrakło mundurów harcerskich. Wśród szarych i zielonych mundurków harcerskich udział w uroczystości brali nowi instruktorzy z Piasków: dh. Maria Bronicka i dh.phm. Stefan Bronicki. Szybko mija czas, skończył się też obóz w Ustroniu, wspomnienia, wspomnienia zostają a czas szybko mija. Nowy rok szkolny, nowi instruktorzy, nowi drużynowi i następne zmiany funkcyjne w drużynach harcerskich i zuchowych.

Drużyny zuchowe :

- „Marynarze” – dh. Gardziński Henryk

- „Kwiatuszki” – dh. Koch Ela

Harcerskie :

- 91 ZDH – dh. Czapla Edward

- 106 ZDH – dh. Solipiwko Janusz

Powstają nowe drużyny harcerskie w Szkole Podstawowej Nr 7 – 8 ZDH im. Janka Krasickiego – drużynowy dh. Stefan Bronicki; 22 ŻDH im. Hanki Sawickiej – drużynowa dh. Maria Bronicka. Powstają nowe drużyny zuchowe:

Szkoła Nr 5 „Korsarze” dh Czerwiec Eugeniusz;

„Krasnale” dh. Łabuś Helena

Szkoła Nr 7 „Koszałki Opałki” dh Kocjan Lidia,

„Górnicy” dh. Szarawarska Barbara

Od września 1959r. istnieje sześć drużyn harcerskich i sześć drużyn zuchowych.

Drużynowi i przyboczni biorą czynny udział w szkoleniach w siedzibie Hufca w Grodźcu. Jesienią 1959r. grupa starszych harcerzy bierze udział w Zlocie. Dwudniowa wędrówka z plecakiem, namiotem na Górę

Św. Anny. Spotkanie harcerzy przy ognisku z bohaterami Powstań Śląskich, bo właśnie w tym roku mija 40 lat od I Powstania Śląskiego. Grupę harcerzy prowadzi dh.ph. Bronicki, a organizatorem zjazdu jest Komenda Chorągwi w Katowicach. Praca drużyn harcerskich i zuchowych ma na celu poznawanie nowych przygód i nowych przyjaciół. Koło Przyjaciół Harcerstwa rozrasta się, pomaga w organizowaniu biwaków, wycieczek.

106 ZDH organizuje cykl spotkań z byłymi harcerzami, a 91 ZDH spotkania z działaczami społecznymi. 8 ZDH organizuje wystawę poświęconą bohaterowi szkoły, drużyny harcerskiej. Zuchy zdobywają nowe sprawności cykliczne, a harcerki organizują (niewidzialna ręka) pomoc ludziom starszym i schorowanym. Słynna Zielona Niedziela to sadzenie krzewów i drzew na terenie parków w dzielnicy Piaski, opieka nad miejscami pamięci narodowej. Spotkania, uroczyste zbiórki, to przyciąga młodzież, ale i nauczycieli, którzy pracując w szkołach pomagają drużynowym. Kursy kadry instruktowej dla nauczycieli zyskują nowe kadry, do takich należą: dh. Stanisław Dyszy, dh. Gawrońska, dh. Wacława Dera.

Rok 1960 Grunwaldzki Zlot, centralna akcja harcerska „Grunwald”. Już od początku roku obchodów 1000-lecia Państwa Polskiego i 550 Rocznicy Bitwy pod Grunwaldem, Komenda Hufca wysłała program do wszystkich drużyn harcerskich i zuchowych. Dla drużyn harcerskich w Piaskach było wezwaniem, aby brać udział w Zlocie i dh. Janusz Solipiwo był przykładem aby to wezwanie przyjąć, zadań było bardzo dużo. 106 ZDH z dh. Solipiwo zostali wyróżnieni przez Komendanta Hufca dh. Pogodę i jako drużyna będzie reprezentować Hufiec Czeladź na zlocie grunwaldzkim. Praca w drużynach harcerskich na Piaskach toczyła się pod hasłem „Być lepszym”, aby być członkiem obozu 106 ZDH na Grunwaldzie. Czasu nie było dużo a chętnych nie brakowało, toteż już w maju była zamknięta lista harcerzy biorących udział na obozie (komendę obozu plus funkcyjnych trzech harcerzy 106 ZDH). Z innych drużyn harcerskich z Czeladzi i Grodzka to kilku harcerzy – dwóch z 91 ZDH, dwóch z 80 ZDH, dwóch z 6 ZDH, dwóch z 36 ZDH.

Wyjazd na Grunwald to wielkie przeżycie dla wszystkich, również i dla mnie, dlatego podróż pociągiem, potem samochód ciężarowy wojskowy i jesteśmy na miejscu, miejscowość Szewagierki, nad jeziorem Dąbrowa, 12 km od pól grunwaldzkich. Obóz w lesie sosnowym a właściwie obozy. Jesteśmy jednym z podobozów Hufca I Chorągwi Śląskiej, bo tak

się nazywamy. W Hufcu I to podobozy Hufców ZHP Będzin, Dąbrowa Górnicza, Czeladź, Częstochowa powiat – razem 6 podobozów. Sąsiadujemy z Będzinem i Częstochową. Zajęcia już na obozie, brakuje tylko nocnych podchodów, gdyż jest zakaz, program jest ciekawy, urozmaicony zawodami na kajakach, współzawodnictwo na wspólnych ogniskach. Sam Złot, który poprowadził pieszą wędrówkę na pole grunwaldzkie i masa, wielka masa szarych, zielonych mundurów harcerskich. Nowe znajomości i stare spotkania z innymi druhami. Wspomnieć należy harcerki i harcerzy z Mikołowa z dh. Teresą Oleś, drużynami zuchowymi. Jest piosenka, zabawa, jest wesoło, ale jest i koniec, koniec wielkiej przygody. Koniec obozu obfituje w stopnie harcerskie, tam właśnie otrzymałem ćwika.

Powrót do domu, następna akcja letnia to kolonia zuchowa w miesiącu sierpniu – 1960r. Istebna – Zaolzie. Z dh Gardzińskim prowadzimy drużynę zuchową bardzo liczną, bo jest nas w drużynie 42 zuchów. Pracy jest dużo, ale zajęcia to zabawa w której udział biorą wszyscy, sprawności cyklicznie są wspaniałe, ciągle nam brakuje czasu, czasami zabawy kończą się jeszcze po kolacji. Pod koniec akcji letniej Heniek Gardziński, Jadwiga Tuszyńska i ja otrzymamy wspólnie otwarcie próby na stopień instruktor przewodnik, następnie wezwanie do lepszej pracy w drużynie zuchowej. Drużyny harcerskie z Piasków tworzą podobóz 91 ZDH, 8 ZDH – komendant obozu dh. Stefan Bronicki, natomiast 106 ZDH jest osobnym podobozem, komendantem dh. Janusz Solipiwo. Żeńskie drużyny z Piasków 15 ŻDH, 16 ŻDH i 22 ŻDH tworzą podobóz z komendantką dh Stando Hanną. Czas przemija, obozy, kolonie mijają i koniec. Wyjazd z łezką w oku, każdy z uczestników przyrzeka, że za rok znów się spotkamy.

Wrzesień 1960 r. nowe zadania dla drużyn harcerskich zuchowych. Jest nas więcej, powiększyła się liczba instruktorów, drużynowych, ale też następują zmiany drużynowych i tak Ela Koch zostaje namiestnikiem zuchowym w Hufcu, a drużynę „Kwiatuszek” przekazuje dh. Jadzi Tuszyńskiej. 16 ŻDH opuszcza dh. Stando przekazując prowadzenie drużyny dh. Świerczyńskiej. W drużynach zuchowych Szkoły Nr 5 zmiany – „Korsarze”, drużynowym zostaje Łabuś Helena a „Krasnoludki” obejmuje dh Terka Zofia. Ja przechodzę do drużyny „Marynarzy”, ze względu na przerwę dh. Gardzińskiego.

Miejsce spotkania drużynowych na Piaskach : zuchów – Szkoła Nr 6, harcerzy – Szkoła Nr 7.

Narady i odprawy w Komendzie Hufca w Grodźcu, to spotkania, ale całe wędrówki i powroty do domu na Piaski.

Wielka uroczystość w Szkole Nr 7 – otwarcie z prawdziwego zdarzenia harcówki z kominkiem, każdy by chciał mieć w swojej harcówce coś takiego. Komenda Hufca organizuje zimowisko w Wiśle – Jaworniku. Cała kadra piaskowska bierze udział. Zimy w tym roku nie było, śniegu na lekarstwo, ale było wesoło. Wielka radość, gdyż w czasie zimowiska wizytacja Komendy Chorągwi, zamknięcie próby instruktorskiej i złożenie zobowiązania instruktorskiego, był rozkaz, radość i dobre zobowiązanie do pracy w drużynach.

Nowy rok 1961 uczestnicy zimowiska przywitali przy świerkach w lesie, było wesoło. Powrót do domu, zbiórki, zabawy choinkowe, kominiki i goście zaproszeni (rodzice, przyjaciele KPH oraz nauczyciele instruktorzy z dawnych lat). Wiosną wielka zabawa „Marzanna” udział biorą wszystkie drużyny harcerskie i zuchowe, ognisko na placu szkolnym Szkoły Nr 7. Konkursy piosenki harcerskiej i zuchowej, pląsy, skecze harcerskie. Gawędę przy ognisku mówiła dh. Daniela Bilską phm. Wśród zaproszonych gości kierownicy szkół, członkowie KPH, nauczyciele, instruktorzy z dh. Marcinkowską na czele.

Od 1961 r., a po cichu 1960, obozy harcerskie w Istebnej – Zawodziu są Harcerską Akcją Letnią „Klimczok” organizowaną przez Chorągiew Katowice. Głównymi założeniami akcji : poznanie regionu oraz jego przeszłości, walorów turystycznych. Zgrupowania to stanice harcerskie. Zuchy i harcerze biorą udział w wycieczkach i wędrówkach mających na celu poznanie regionu, jego oryginalnego folkloru. Drużyny harcerskie i zuchowe wyjeżdżają do Istebnej-Zawodzia. Hufiec organizuje dwa turnusy, gdyż jest bardzo dużo chętnych. Stanica czyli zgrupowanie Hufca Czeladź podobozы żeńskie i męskie oraz kolonia zuchowa. W pierwszym turnusie organizowany jest kurs drużynowych. Piękna pogoda, woda, las i wędrówki do Koniakowa, Wisły. Spotkanie na kolonii zuchowej z oficerami strażnicy granicznej, przyjaźń z dowódcą tejże strażnicy. Pierwszy turnus kończy się dla niektórych przykro. Opuszczają obóz druhowie Bronnicy. Reorganizacja obozów, ale w drugim turnusie jest dość nudno, smutno, gdyż pozostała kadra jest zmęczona, wie co czeka nas od września. Czas mija, uczestnicy są zadowoleni, wyjeżdżają z nowymi sprawnościami, stopniami.

A w Czeladzi nowa wiadomość, która przeszła wszystkich. Z dniem 1 września 1961r. zostaje rozwiązany Hufiec Czeladź z siedzibą w Grodźcu. Reorganizacja to: Czeladź zostaje wchłonięta do Hufca Ziemi Będzińskiej, a Grodziec zostaje Hufcem z siedzibą w Grodźcu.

PIEŚŃ CZELADZKICH HARCERZY

Wenecja ma gondole
Warszawa słynie z ciast,
Znam miasto, które wolę
Z tych najpiękniejszych miast.

To Czeladź sponad Brynicy fal,
To Czeladź w niej co dzień koncert, bal
To Czeladź, kochana Czeladź
Najmilsza z twierdz harcerskich serc.

W Bombaju żony bledną,
Gdy do nich mówi bej,
Znam miasto tylko jedno,
Gdzie harcerz wodzi rej.

To Czeladź .....

Wrzesień 1961 „Nowa Era” harcerstwa w Czeladzi. Z Hufca Czeladź zostaje tylko wspomnienie, jesteśmy Podhufcem Czeladź w Hufcu Ziemi Będzińskiej. W połowie miesiąca września w budynku byłego Komitetu PZPR przy ul. Bytomskiej odbywa się narada instruktorów z terenu Czeladzi i Piasków. Są to :

1. dh. Bronicki Stefan phm
2. dh. Bronicka Maria pwd
3. dh. Sołtysik Zofia phm
4. dh. Solipiwo Janusz phm
5. dh. Czerwiec Eugeniusz pwd

6. dh. Krzemień Jerzy pwd
7. dh. Kamińska Zofia pwd
8. dh. Tarnówka Ryszard pwd
9. dh. Tyska Teresa pwd

Naradę prowadzi dh. Mandat Teresa phm, obecny jest komendant Hufca dh. Otrębski Andrzej hm, który przyjmuje nas do Hufca jako kadrę, a drużyny zuchowe i harcerskie do wspólnej rodziny harcerskiej. Komentantem Podhufca zostaje dh.phm Mandat Teresa, która przedstawia zarys planu pracy harcerskiej na terenie Czeladzi.

Zaczyna się wielki ruch w szkołach. Pracę w drużynach zuchowych i harcerskich rozpoczyna się od pierwszego Rozkazu Hufca Ziemi Będzińskiej i pierwszego Rozkazu Komendy Podhufca Czeladź, w którym mianowana jest kadra Podhufca:

1. Komendant Podhufca Mandat Teresa phm
2. Z-ca Sołtysik Zofia phm
3. Kier.Referatu Zuchowego Czerwiec Eugeniusz pwd
4. Kier.Referatu Harcerskiego Kamińska Zofia pwd
5. Kier.Referatu Starszoharcerskiego Krzemień Jerzy pwd

Członkowie Komendy Podhufca :

1. Solipiwko Janusz phm
2. Bronicka Maria pwd
3. Bronicki Stefan phm
4. Tyska Teresa pwd
5. Majcherczyk Witold

Podhufiec zostaje podzielony na szczepy harcerskie. Każda szkoła, to odrębny szczep. Powstają szczepy w szkołach nr: 1,2,3,4,5,6,7,8, Liceum Medyczne, Liceum Ogólnokształcące i Szkoła Górnicza. Na czele każdego szczepu jest powołany komendant szczepu z ramienia Podhufca i opiekun z grona nauczycielskiego szkoły.

Komendanci szczepów :

Nr 5 dh. Solipiwko Janusz

Nr 6 dh. Czerwiec Eugeniusz

Nr 7 dh. Bronicki Stefan

Opiekunowie :

Czajer Zdzisława

Sambor Wacławowa

Dyszy Stanisław

Drużyny harcerskie i zuchowe :

Szczep Nr 5:

„Korsarze” – męska dh. Wcisło Zbigniew

„Krasnale” – żeńska dh. Skowron Wanda

15 ŻDH im. M. Konopnickiej dh. Malesa Jadwiga – drużynowa

106 ZDH im. H. Sienkiewicza dh. Hałda Tadeusz – drużynowy

Szczep Nr 6 :

„Kwiatuszki” i „Marynarze” – koedukacyjna – drużynowy dh. Czerwiec Eugeniusz

16 ŻDH im. M. Rodziewiczówny dh. Ela Koch

91 MZDH im. A. Mickiewicza dh. Czapla Edward

Szczep Nr 7:

„Koszalki Opałki” dh. Kocjan Lidia

„Górnicy” dh. Szarawarska Barbara

22 ŻDH im. H. Sawickiej dh. Bronicka Maria

8 MZDH im. Janka Krasickiego dh. Pietrzyk Kazimierz

Nowy rok 1962 rywalizacja wśród wszystkich drużyn. Powstają nowe harcówki o tematyce typowej harcerskiej z kominkami. Udział młodzieży harcerskiej w obchodach 1 Majowych jest przeglądem harcerstwa. Ognisko harcerskie w parku „Prochownia” na Piaskach, skupia rodziców i przyjaciół braci harcerskiej. Powiększa się kadra, przybywa kilku instruktorów z grona nauczycieli oraz instruktorów z Ośrodka Harcerskiego, wśród nich:

1. dh. Skóra Wiesław

2. dh. Olszewska Mirosława

3. dh. Leszczyński Andrzej

4. dh. Kubiczek Adam

5. dh. Głowacki Stanisław

6. dh. Skwara Wiesław

Przygotowania do obozu harcerskiego, który był zorganizowany w Rzykach k/Andrychowa, podzielony na dwa podobozы: żeński i męski.

Komendant zgrupowania – dh.phm Mandat Teresa

Komendant obozu dh.phm. Bronicki Stefan

Oboźny zgrupowania dh. Jerzy Krzemień

Oboźna dh. Zofia Kamińska

Podsumowaniem pracy w zastępach, drużynach harcerskich jest obóz harcerski. Właśnie na obozach widać brać harcerską, umiejętności i wiedzę, tu zdobywa się sprawności harcerskie, tu poznaje się przyrodę, uczy się samodzielności i współżycia razem z innymi. Na obozie w Rzykach powstaje myśl o sztandarze Podhufca. Myśl wspaniała dla pracy harcerskiej, toteż od września rusza kampania „Sztandar”. Zuchy, harcerze, instruktorzy mają zadania. Plan opracowany przez Komendę Podhufca jest bardzo trudny, gdyż harcerstwo Czeladzi jest tylko bogate w realizację pracy harcerzy, brak zaplecza gospodarczego czy finansowego. Praca KPH powiększa się, włączają się dyrektorzy zakładów pracy Kopalni „Czerwona Gwardia”, „Czeladź”, ZC „Józefów”. Opracowuje się program uroczystości. Nowe zadania dla wszystkich.

Z programu Podhufca w miesiącu grudniu zorganizowano wyjazd na zimowisko do Maczek, uczestnicy to przyszli drużynowi, funkcyjni w drużynach zuchowych i harcerskich. Tygodniowy pobyt w Maczkach dał efekt powstania nowych drużyn, zajęcia prowadzili dh. Komendantka Teresa Mandat, dh.phm Janusz Solipiwo, dh.phm Stefan Bronicki, dh.pwd Eugeniusz Czerwiec. Wszystkie zajęcia prowadzone były rytmem pracy drużyny zuchowej czy zastępu.

Zlot drużyn harcerskich Podhufca w Czeladzi (Park Jordana), to przegląd pracy zastępów, drużyn. Powstaje regulamin drużyny sztandarowej.

Przygotowanie do obozu, organizowanie kolonii zuchowej. Obóz harcerski w Przymiarkach. Powstają dwa podobozы żeński i męski oraz kolonia zuchowa w Bukownie (wieś). Kadra obozów to :

1. dh phm Stefan Bronicki
2. dh pwd Zofia Kamińska
3. dh pwd Edward Czapla
4. dh pwd Witold Majcherczyk
5. dh pwd Maria Bronicka

Kolonia zuchowa:

Komendant: dh pwd Maria Majcherczyk

dh pwd Eugeniusz Czerwiec

Udział młodzieży w akcji letniej to 150 harcerzek, harcerzy oraz 110 zuchów na koloniach.

Od września 1963r. w drużynach przygotowania do uroczystości wręczenia sztandaru – data to grudzień. Plan zbiórki i uroczysty kominek.

Występy zuchów i harcerzy. Wreszcie nadszedł dzień wręczenia, wieczór, Dom Kultury Kop.”Czerwona Gwardia” w Czeladzi. Zaproszeni goście, władze miasta i niespodzianka, Naczelnik ZHP dh.hm Zofia Zakrzewska, przekazanie sztandaru od fundatorów Naczelnikowi ZHP, a Naczelnik przekazuje sztandar na ręce dh.Teresy Mandat Komendantce Podhufca Czeladź. Cała sala śpiewa hymn harcerski. Zaczyna się program zuchowo-harcerski. Szare i zielone mundury na Sali. Dumni jesteśmy wszyscy, spełniło się marzenie z przed kilkunastu miesięcy – Podhufiec Czeladź ma własny sztandar.

hm Eugeniusz Czerwiec

SENIOROM HARCERSKIM

Idziecie, idziecie harcerskimi drogami,
Idea służby wciąż niedosyceni
I choć już tyle śladów zostało za wami
Idziecie w przyszłość Polski zapatrzeni.

Śnią wam się po nocach przygasłe ogniska,
Przebyte górskie szlaki, złoty i knieje,
Burza nad obozem, co piorunem błyska,
Szare Szeregi i zgasłe nadzieje ...

Idziecie, idziecie harcerscy heroldowie
Wśród wichrów życia i blasku słońca,
Idziecie cisi i wierni jak apostołowie
W służbie dla Polski – CZUWAJĄC do końca.

Choć już nie jesteście „przyszłością” narodu,
Trwacie jak sternik na dryfującym okręcie
Wśród rozczarowań i gorzkich zawodów
Na dziejów harcerstwa burzliwym zakręcie.

Idziecie, idziecie legendą czynów owiani,
Na zew Złotego Rogu zawsze ruszyć skorzy,
Idziecie sercem Bogu i Polsce oddani
Najwierniejsi z wiernych harcerzy – SENIORZY.

KALENDARIUM

1950 – Zawieszenie działalności ZHP – powołanie Organizacji Harcerskiej (OH)

1956 – Krajowy Zjazd Działaczy Harcerskich w Łodzi reaktywuje ZHP.

06.04.1957 – Powołanie Komendy Chorągwi w Katowicach – Komendantem hm Józef HAENSEL

15.04.1957 – Powołanie do życia Hufca Czeladź – Komendantem phm Józef POGODA.

Reaktywowanie drużyn :

105 ZDH im. Romualda Traugutta – drużynowy phm Zenon DĄBEK

80 ZDH im. Waleriana Łukasińskiego – p.o. drużynowy Kazimierz KAMIŃSKI

91 ZDH im. Adama Mickiewicza – p.o. drużynowy Ryszard SKUCZEŃ

2 ŻDH im. Emilii Plater – drużynowa phm Zofia SOŁTYSIK

16 ŻDH im. Marii Rodziewiczówny – drużynowa phm. Daniela BILSKA

27.04.1957 – Pierwsze ognisko nowego Hufca Czeladź w Grodźcu na Rozkówe, udział wzięło 620 harcerzy.

21.05.1957 – Reaktywowanie 14 ZDH

1957 – Kurs zastępowych, zorganizowany przez Komendę Hufca, na obozie w Lalikach k/Zwardonia, pod namiotami dla harcerzy i w szkole Kiczora k/Soli dla harcerek.

1957 – Obóz pod namiotami w Lalikach 91 ZDH.

1958 – Powołanie:

106 ZDH im. Henryka Sienkiewicza – drużynowy Janusz SOLIPIWKO.

15 ŻDH im. Marii Konopnickiej – drużynowa Izabela PANEK.

1958 – Obozy harcerskie :

2 i 16 ŻDH w Kiczorze k/Soli.

91 ZDH w Piekle k/Zwardonia.

105 ZDH w Krawcach k/Zwardonia.

1959 – Powołanie drużyn w Szkole Podstawowej Nr 7 :

8 ZDH im.Janka Krasickiego – drużynowy Stefan Bronicki.

22 ŻDH im.Hanki Sawickiej – drużynowa Maria BRONICKA.

- 1959 – Wspólny obóz drużyn 91 i 106 ZDH w Ustroniu.
Kolonja zuchowa w Hermanicach k/Ustronia, zuchów z Piasków.
- 1959 – Złot Harcerski Katowickiej Choraży na Górze Św. Anny w 40. Rocznicę I Powstania Śląskiego. Udział biorą czeladcy harcerze.
- 1960 – Udział czeladzkich harcerzy w Akcji Grunwald.
Obozy organizują w Istebnej:
91 i 8 ZDH tworząc podobóz,
osobny obóz 106 ZDH,
15, 16 i 22 ZDH tworząc podobóz.
Kolonja zuchowa „Korsarzy” i „Marynarzy” także obozuje w Istebnej.
- 1960/1961 – Zimowiska Hufca Czeladź w Wiśle – Jaworniku.
- 1961 – Stanica obozowa Hufca Czeladź w Istebnej Zaolziu.
- 1961 – Hufiec Czeladź zostaje przemianowany na Podhufiec Czeladź w ramach Hufca Ziemi Będzińskiej – komendantką hm Teresa MANDAT. Powołanie szczepów harcerskich w poszczególnych szkołach, a mianowicie : 1, 4, 5, 6, 7, 2. W skład szczepów wchodzi harcerskie drużyny męskie i żeńskie oraz drużyny zuchowe.
- 1962 – Złot podhufca Czeladź w Parku Jordana.
Obóz Podhufca Czeladź w Rzykach k/Andrychowa z 2 podobozami – żeńskim i męskim.
Zimowisko Podhufca Czeladź w Maczkach.
- 1963 – Wręczenie sztandaru Podhufcowi Czeladź z udziałem Naczelnika ZHP hm Zofii ZAKRZEWSKIEJ.
Powołanie szczepu harcerskiego w Szkole Podstawowej Nr 8.
Obóz Podhufca Czeladź w Przemiarkach – 2 podobozы żeński i męski.
Kolonja zuchowa w Bukowinie Tatrzańskiej.
- 1964 – Pierwsza Konferencja Sprawozdawczo-Wyborcza Podhufca Czeladź.
Komendantem Podhufca hm Witold MAJCHERCZYK.
- 1966 – Powołanie szczepu harcerskiego przy Szkole Podstawowej Nr 3.
- 1968 – Komendantem Podhufca Czeladź zostaje hm Stefan BRONICKI.
- 1969 – Komendantem Podhufca Czeladź hm Ryszard TARNÓWKA.
- 1975 – Reaktywowanie Hufca Czeladź – komendantką hm Maria MUCHA.
- 1977 – Komendantką Hufca Czeladź hm Zofia WITKOWSKA.

- 1980 – Komendantem Hufca Czeladź zostaje hm Marcin DAWNER.
- 1981 – Powołanie przy Hufcu komisji historycznej z przewodniczącym hm Jerzym ZAKRZEWSKIM.
- 1981 – Kampania programowa Hufca Czeladź – „Bohater” – całe życie w służbie dla harcerstwa i ojczyzny – harcmistrz Zdzisław CZARNOMSKI.
- 30.04.1982 – Uroczyste nadanie Hufcowi Czeladź imienia druha harcmistrza Zdzisława CZARNOMSKIEGO wraz z wręczeniem sztandaru.
- 1984 – Komendantem zostaje hm Janusz TECLAW.
- 1988 – Powołanie Kręgu Seniora ZHP przy Komendzie Hufca Czeladź – przewodniczący hm Witold MAJCHERCZYK.
- 1990 – Komendantką Hufca Czeladź zostaje hm Elżbieta BRAKSATOR.
- 14.06.1992 – Poświęcenie w kościele Św. Stanisława BM, tablicy ku czci czeladzkich harcerzy, którzy zginęli podczas II Wojny Światowej.
- 07.10.2002 – Powstał Krąg Seniorów ZHP w Czeladzi przy Stowarzyszeniu Miłośników Czeladzi z przynależnością do Hufca w Siemianowicach Śląskich. Komendantem został phm Mirosław GÓRNICKI.
- 02.05.2003 – Otwarto w Pałacu Ślubów Czeladzką Izbę Tradycji, w której eksponuje się sztandary i dokumenty harcerskie czeladzkich drużyn.
- 21.11.2003 – Podjęcie Uchwały przez Krąg Seniorów o przystąpieniu do Hufca Ziemi Będzińskiej.

*Hufcowy
dh Józef Pogoda*

*Drużynowa 16 ZDH
Ela Koch*

*Drużynowa 2 ZDH
Zofia Sołtysik*

105 ZDH - Drużyna przed defiladą 1 maj 1957 prowadzi Peteja Marian

105 ZDH - 1 maj 1957 prowadzi dh Górnicki Mirosław

105 ZDH - Rajd Rowerowy (1957 r.)

105 ZDH - Zastęp „Węży” po powrocie z pochodu (1957 r.)

105 ZDH - Powrót z obozu (1958 r.)

105 ZDH - 1 maj 1957 prowadzi dh Górnicki Mirosław

105 ZDH - Obozowy obiad (1958 r.)

105 ZDH - Obóz harcerski (1958 r.)

105 ZDH oraz druchny z 2 ŻDH w odwiedzinach

105 ZDH i 80 ZDH - wycieczka w góry (1958 r.)

*Drużynowy 105 ZDH Mirosław Górnicki
i Tadeusz Odrobiński (1958 r.)*

*2 ŻDH im E. Plater
- obiad na biwaku*

2 ŻDH powrót z biwaku

2 ŻDH na biwaku - 1 z prawej drużynowa dh Zofia Sołtysik

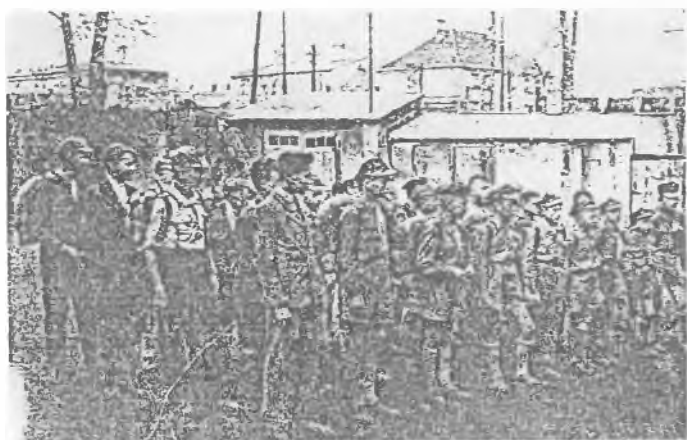
Rzyki 1962 - kadra obozu

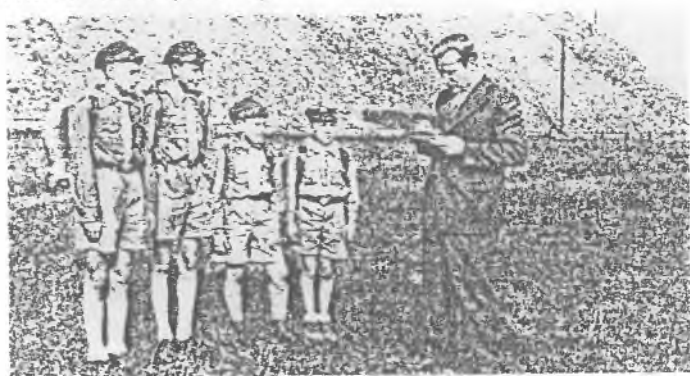
Zastęp „Żubrów” Piekło 1958 r.

Ognisko Góra św. Anny - spotkanie z byłymi powstańcami śląskimi

91 ZDH przed biegiem na młodziaka (1957 r.)

91 ZDH bieg na młodziaka. Kaczmarczyk, Koszelski, Twardokęs, Śmigielski. Instruktor A. Rejdak. (1957 r.)

Bukowno - kolonie 1963 r.

Istebna - kolonie 1961 r.

*Szóstka „Marynarzy”, szóstka „Kwiatuszków”
- powrót z festiwalu piosenki zuchowej w Będzinie (1962 r.)*

16 ZDH i zuchy „Kwiatuszki” i „Marynarze. prowadzi dh Ela Koch

Zuchy „Kwiatuszki” - mikołaj 1958 r., drużynowa Ela Koch

*Odwiedziny rodzinne kolonii
zuchowej w Hermanicach
(1959 r.)*

*Od lewej na dole zuszki:
Marysia Żelazna, Marynia
Rejda, Łalka Chrapońska,
i Halina Jędrusik.*

*W środku dh Komendant
Zakrzewski*

Zabawa choinkowa (1962 r.)

Bukowno dh Eugeniusz Czerwiec, dh Witold Macherczyk (1963 r.)

Grunwald (1960 r.)

Grunwald (1960 r.)

NASZE SZTANDARY

Spis treści

Słowo wstępne	4
Przyrzeczenie	5
Hymn harcerski	7
Odrodzenie harcerstwa w Czeladzi	8
Rozkaz L.1/57 Komendy Hufca Czeladź	9
Skład Komendy Hufca	12
2 ŻDH im. Emilii Plater	13
80 ZDH im. Waleriana Łukasińskiego	17
Hymn 80 ZDH	17
14 ZDH im. Tadeusza Kościuszki	18
Hymn 14 ZDH	19
105 ZDH im. Romualda Traugutta	19
Harcerstwo w Czeladzi-Piaskach	22
Pieśń czeladzkich harcerzy	29
Seniorom harcerskim - wiersz	33
Kalendarium	34
Serwis fotograficzny	37
Nasze sztandary	48

Sponsorzy:

Urząd Miasta Czeladź
ul. Katowicka 45, 41-250 Czeladź

Czeladzka Spółdzielnia Mieszkaniowa
ul. Kombatantów 4, 41-250 Czeladź

**„SIMAR” Przedsiębiorstwo
Wielobranżowe**
Marek, Ewa Cywicy
ul. Szyb Jana 1, 41-250 Czeladź

Foto Art Studio
Stanisław Michalski
ul. Dehnelów 35, 41-250 Czeladź

**Firma Usługowo-Handlowa
„Instal-Bud”**
Jarosław Ścipniak
Oś. Dziekana 12b/13, 41-250 Czeladź

Firma Poligraficzna :„OL-DRUK”
Adam Olszewski
ul. Sportowa, 41-250 Czeladź

Cukiernia „Jubilatka”,
Paweł Śliwa
ul. Mysłowicka 40, 41-250 Czeladź

Art. Ogólnospożywcze Mała
Gastronomia
Zdzisław Żemła
ul. Szpitalna 40, 41-250 Czeladź

Akademia Sztuki Kulinarnej
„ANMARK”
ul. Dehnelów 38, 41-250 Czeladź

Restauracja „Laguna”
Jadwiga Poniatowska
ul. Żeglarska 12, 41-250 Czeladź

Zakład Introligatorski
Marek Gawron
ul. Reymonta 16, 41-250 Czeladź

„EUROCAR”
Przewóz Osób
ul. Szpitalna 9, 41-250 Czeladź

Art. Biurowe i Papiernicze
Krystyna Łakomik,
Krzysztof Łakomik S.C.
ul. Bytomska 17, 41-250 Czeladź

Firma Handlowa CURYŁO
Paweł i Kazimierz Curyło S.J.
ul. Wojkowska 14, 41-250 Czeladź

**„Margo” Art. Spożywcze
i Przemysłowe**
Zofia i Jan Lasoń
ul. Bytomska 25, 41-250 Czeladź

Bank Spółdzielczy Będzin
ul. Modrzejowska 73, 42-500 Będzin